

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Daljna ozadja pariških posvetov

Angleški ministri predstojatelj Chamberlain in njegov zunanji minister lord Halifax sta v Parizu gosta francoske vlade na konferenci, ki naj bi določila enotno zadržanje Francije in Anglije pri reševanju evropskih in izvenevropskih vprašanj, ki se oznanjajo na mednarodno politični pozornosti.

Ko sta se francoska in angleška vlada — na pobudo francoske vlade — pred tedni dogovorili o tem sestanku, sta stali še pod neposrednim vtisom zadnjih srednjeevropskih dogodkov, ko sta morali na monakovski konferenci ponižno sprejeti sklepe, ki sta jih narekovali veseli Italija in Nemčija, in sta se pred javnostjo mogli opravičiti le s podčrtavanjem zavesti, da sta rešili svetovni mir in prihranili človeštvu mnogo nepopisnega gorja. Morda je njima takrat pred očmi lebdela želja, da bo pač treba sodelovanje med štirimi veselimi nadaljevati v lastnem interesu, ker vojaško nista zadosti trdni, da bi mogli uveljaviti svojo lastno politiko. Morda je takrat zares prevladala težnja, da je treba na vse načine ustvariti pogoje za podrobno zblizanje med obema taboroma, in so v tem spravljenem duhu bili tudi eprejeti in hitro izvedeni sklepi, kot nenapadalna izjava med Anglijo in Nemčijo, priznanje abesinskega imperija po Angliji in Franciji in uveljavljanje sredozemske pogodbe z Italijo, v dobri veri, da bo temu sledilo še zblizanje med Francijo in Nemčijo ter da se bodo potem lažje rešila vsa vprašanja, ki še ločijo oba tabora, na primer špansko vprašanje, ali vprašanje srednje in vzhodne Evrope, ali vprašanje nemških kolonij.

Toda od takrat, ko je bila pariška konferenca sklenjena, pa do danes, ko so se angleški državni zglasili pri svojih francoskih tovariših, je minulo nekaj tednov, ki so imeli svojevrstno, svetovnopolično zelo pomembno zgodovino. V evropski politiki smo doživeli znane protijudovske dogodke v Nemčiji, ki so imeli zelo resen odmev v Angliji in še hujšega v Ameriki, kjer so povzročili začasn odpoklic obeh veleposlanikov. V evropski politiki smo nadalje doživeli obisk romunskega vladarja v Londonu, ki mu je sledil obisk jugoslovanskega kneza namestnika Pavla. Na ravni svetovne politike smo slišali zelo nedvoumne izjave angleških in francoskih državnikov, da od svojih kolonialnih imperijev ne bosta ne Anglija ne Francija odstopili ničesar Nemčiji. A doživeli smo morda največji dogodek v zadnjih letih, namreč podpis angleško-ameriške trgovinske pogodbe. Vse to je mednarodni položaj bistveno spremenilo in vsebina, ki so jo pred tedni hoteli dati francosko-angleški konferenci v Parizu, danes, ko se je sestala, ne bo mogla več biti ista. Mnogo vprašanj, ki so jih takrat postavili na dnevni red — ki je brez dvoma obsegal zgolj evropska vprašanja — bo moralo biti odloženih in na razpravi mizi med francoskimi in angleškimi državniki se bo pojavilo drugo gradivo, ki bo razgovore raztegnilo daleč čez evropske meje na ploskev svetovne politike. Če se je pred tedni pisalo in ustno naglašalo, da naj pariška konferenca pripravi pot do ožjega zblizanja med obema taboroma veseli, bomo morali danes reči, da to ne velja več v polnem pomenu besede, ampak je pariška konferenca v sklopu novih dogodkov le vmesno poglavje v borbi med veselimi za nadoblast, in sicer na izvenevropski, svetovnopolični fronti. Francoski in angleški državni zglasili se bodo posvetovali, v koliko jim je sodelovanje na tej fronti mogoče. Kaj nas navaja k temu naziranju.

Angleško-ameriška trgovinska pogodba, o kateri niti najbolj optimistični ameriški in angleški gospodarski ljudje niso več resno upali, da bo kdaj podpisana, je po monakovski konferenci in po judovskih pogromih v Nemčiji kar naenkrat postala dejstvo, ki je vrglo svojo senco nad vsem svetom. Anglija in Amerika obvladata sami za sebe eno tretjino vse svetovne trgovine. Njuna gospodarska skupnost, ki jo ustvarja trgovinska pogodba, je torej tako velikanstvo, da je ne dosega noben drug imperij na svetu. In ta gospodarski imperij Nemčiji ni naklonjen. Nasprotno. Zedinjene države Severne Amerike hočejo to gospodarsko območje, ki naj bi trgovino z Nemčijo odbijalo, razširiti še na Južno Ameriko in so brez dvoma šli tudi v Londonu, naj angleška vlada napravi isti poskus pri Franciji, da bi se tudi ta država in ves njen kolonialni imperij priključila novi svetovni gospodarski sili, ki vstaja pod vodstvom Amerike in ki bo imela svojo politično težo v svetovni politiki. Politična fronta zapadnih evropskih veseli se je v Monakovem izkazala elabotna. Svetovna gospodarska fronta, ki vstaja, dobiva obliko, ki je že sama jamstvo, da bo rodila uspehe, ki bodo politične poraze več kot popravili.

Na pariški konferenci bo po našem prepričanju prav to vprašanje igralo prvenstveno vlogo. Ne več podrobno vprašanja, kako naj posamezne velesile poravnava medsebojne spore, kako naj rešujejo špansko vprašanje ali kako naj jamčijo za meje kakšne majhne srednjeevropske države, ampak postopno enovanje nove sile, ki naj brez prelivanja krvi z golimi gospodarskimi sredstvi vzpostavi ranjeno ravnotežje in politični razmah golovih veseli zavre in zaustavi. Danes ni mogoče reči, koliko se bo to dalo doseči v nekaj dneh pariških razgovorov. Francoska vlada ni na dovolj trdnih tleh, da bi mogla dati kakšne daljnosežne obveze obljube. Na drugi strani jo oblega tudi nemška diplomacija za podpis nenapadalne izjave, podobne nenapadalni izjavi, ki sta jo podpisala Chamberlain in Hitler takoj po monakovski konferenci, in morda Daladier zaradi

Francosko-nemška nenapadalna izjava Anglija je bila bolj za zblizanje Francije z Italijo

Pariz, 24. nov. TG. Francoska vlada nenapadalne izjave, katere besedilo je že sestavljeno in je bilo objavljeno na vpogled angleškima državnikoma, ki sta na obisku v Parizu, za enkrat ne bo objavila. Objavljena bo, ko jo bosta podpisala nemški zunanji minister Ribbentrop, ki pride v Pariz, in francoski zunanji minister Bonnet.

Francosko-nemška nenapadalna izjava bo v bistvu podobna angleško-nemški, ki je bila podpisana v Monakovem dne 30. septembra 1938.

V prvem poglavju govori ta izjava o francosko-nemški mejli, ter slovesno pristavlja, da to mejo v sedanjih črti obe državi priznavata in da jo bosta spoštovali.

V drugem poglavju se obe državi obvezujeta, da bosta morebitne nastale spore reševali z neposrednimi pogajanjimi na mirnem načinu.

V tretjem poglavju izjavljata obe državi, da obe veseli nimata zahtev druga do druge.

Presenečeni Angleži

V angleških diplomatskih krogih v Parizu kroži vest, da je angleška vlada nekoliko presenečena nad tako hitro zaključitvijo pogajanj za nenapadalo izjavo. Angleška vlada je bila mnenja, da bo treba zblizanje med taborom Francija-Anglija in taborom Italija-Nemčija začeti pri italijanskem koncu, in je od Francije v prvi vrsti pričakovala, da se bo najprej sporazumela z Italijo in da se bo pridružila italijansko-angleškemu sredozemskemu sporazumu, nakar šele naj bi pričeli s poskusi za zblizanje z Nemčijo. Angleži mislijo, da Francija sedaj sploh niti poskusila ne bo svoje odnose z Italijo spraviti na pravilni tir. Angleška diplomacija pa v sedanjem trenutku nikakor ni navdušena za kakšne poskuse v Berlinu. V političnih krogih menijo, da bo francoska neučakanost zavlačevalno vplivala na potek francosko-angleške konference, ki je imela namen postaviti trdno enotno fronto zunanjepoličnega dela Francije in Anglije.

Zanimiv odmev po tisku

Pariz, 23. nov. AA. (Havas) Ves francoski tisk se obširno bavi z obiskom angleških ministrov v Parizu ter s francosko-nemško deklaracijo, katero pričakujejo za prihodnje dni.

»Figaro« piše: Načelni sporazum med Nemčijo in Francijo, katerega nima nihče pravice zmetavati, bo vreden tolikor, kolikor bodo vredna dejstva, ki bodo nastopila za njim. Če bodo dogodki pokazali, da bo iz besede postala trdna volja tretjega rajha za politiko miru, se ne bo nihče tega bolj veselil kakor naša država. Kljub temu pa pisec članka poudarja dve stvari, na kateri se ne sme pozabiti. 1. Izjava ne sme biti kamen spodtike v politiki francosko-angleškega sodelovanja in 2. Francozov se ne sme prijeti vtis, da se od slej lahko uležajo na mehko blazino in počivajo. Nato navaja list besede Mussolinija glede Brennerja ter pravi: Naše meje se ne morejo zjajati, temveč le braniti.

»Excelsior« poudarja, da vsebuje nemško-francoska deklaracija sama po sebi tudi to, da je v vprašanju kolonij izključeno vsako odstopanje ali pa vrnitev kolonij. Prav tako poudarja list, da francosko nemški sporazum ne bo v nobenem pogledu oškodoval osi Pariz-London in osi Rim-Berlin. Prav tako bodo ostala pri svoji polni veljavi francoska prijateljstva in zavezništva. List pravi: Ne moremo zadosti pohvaliti politike Daladiera in Bonneta, ki sta poleg notranjih trenj delala za ostvartitev nad za ohranitev miru.

»Matin« piše: Francosko-nemška deklaracija bo nov udarec za tiste ljudi v naši državi in izven nje, ki bi radi vojno.

»Petit Parisien« prinaša poednost, katere bo, po mišljenju člankarja, vsebovala deklaracija, ter pri tem opozarja na teritorialno stališče in zahteve. List pravi, da je Hitler večkrat izjavil, da Nemčija glede Francije teh zahtev nima.

Kralj Karol pri Hitlerju Pred njim je Hitler sprejel južnoafriškega ministra Pirowa

Berchtesgaden, 24. nov. c. Ob 12 se je romunski kralj Karel s prestolonaslednikom Mihaelom pripeljal na postajo v Berchtesgadenu. V imenu Hitlerja ga je pozdravil državni tajnik in minister Meisner, nakar se je kralj z vsem spremstvom odpeljal takoj v Obersalzberg.

Hitler je čakal kralja na pragu svoje vile v tega prav zdaj ne bi hotel napraviti korakov, ki bi jili v Berlinu nepovoljno tolmačili. Toda ta okolnost, ki utege obseg doseženih sklepov malo omejit, ne bo pariškim posvetovanjem odvzela njihovega svetovnopoličnega značaja in bo ostala važno poglavje v delu, ki mu udarja pečat angleško-ameriške trgovinske pogodbe kot bojno sredstvo proti nemški volji po gospodarskem in političnem razmahu, kot jo je razdelala monakovska konferenca in dogodki, ki so ji sledili.

Z velikim zanimanjem bomo v luči gornjih misli zrl na pariški posvet ter si posebno zapomnili odmev, ki ga bo imel v Nemčiji. Po njem bomo tudi najbolj varno sklepal, če je tolažbenje ameriško-angleške trgovinske pogodbe pravilno ali ne, in če se počasi zopet vračamo nazaj k ravnotežju; ki ga je svet v drugi polovici letošnjega leta izgubil.

Ta trditev, pravi list, je prišla na dan do sedaj le v govorih. Tokrat pa bo postala predmet formalne obljube, ki bo dana pismeno.

De Kirilis piše v listu »Epoque« proti deklaraciji, ugotavlja pa z zadovoljnostjo, da ta izjava ne vsebuje niti časnarskega sporazuma, niti sporazuma o omejitvi oboroževanja, pa tudi ne predstavlja nikakršne protikomunistične manifestacije. On tudi ne verjame, da bi se Nemčija za dalj časa odrekla svojemu cilju. Hitler ima pred

točno začrtano pot z določenim ciljem, ki se mu ne bo odrekal. De Kirilis je mnenja, da je francosko-nemška izjava prišla na pobudo nemške vlade in da je francoski zunanji minister Bonnet s tem postavljen pred gotovo dejstvo na veliko iznenadenje britanskih ministrov Chamberlaina in Halifaxa, predvsem pa angleškega in ameriškega javnega mnenja. Britanska ministra sta namreč za dogodek zvedela šele na poti iz Londona v Pariz.

Chamberlain v Parizu

„Skupna gospodarska politika Francije in Anglije v srednji in jugovzhodni Evropi...“

Pariz, 24. nov. AA. Reuter: Bivanje Chamberlaina in Halifaxa v Parizu se je začelo v dobrih okoliščinah. Chamberlain je bil očividno ginen nad toplim sprejemom, ki so mu ga priredili Parižani. Na poti v Pariz so že v Calaisu priredili angleškima državnikoma pristen sprejem. Dasi je bilo morje silno razburkano, sta se oba državnika dobro držala na krovu parnika, ki ju je vozil v Francijo.

Pravi sestanek je bil danes dopoldne, ko sta se Chamberlain in Halifax sestala z Daladierom in Bonnetom na Quai d'Orsayu. Govorili so o vseh splošnih vprašanjih. Angleški ministri niso prinesli s seboj nobenega načrta za razgovore, vendar pa bodo na današnjem sestanku govorili o Španiji, o položaju na Daljnem vzhodu, o splošnem sodelovanju med Anglijo in Francijo na gospodarskem polju in o židovskih beguncih iz Nemčije. V angleški delegaciji se nahajajo poleg Chamberlaina in Halifaxa še Cadogan, Strang in

Harvey ter angleški poslanik v Parizu Phipps. V francoski delegaciji se nahajajo Daladier, Bonnet, Leger, Sarver, Rossa in francoski poslanik v Londonu Corbin.

Opoldne je predsednik republike Lebrun priredil svečan obed v čast angleških gostov.

Pogajanja so se nato nadaljevala ob treh in so se končala ob pol 6, ko so bili angleški državni povabljeni na diplomatski čaj. Jutri dopoldne se angleški ministri predstojatelj Chamberlain in zunanji minister lord Halifax vrata v London.

Tukaj pripovedujejo, da se britanski in francoski ministri niso mogli sporazumeti o tem, da bi generalu Francu priznali pravico vojskovanja se stranke. Glede gospodarskih vprašanj je bilo sklenjeno, da se osnuje skupna gospodarska politika v državah srednje in jugovzhodne Evrope. Podonavskim državam bi se morala dati posojila iz utrika obeh držav v obliki deviz.

Imredy sestavlja vlado

Budimpešta, 24. nov. c. Imredy bo sestavil še tretjo vlado, vendar pa si je Horthy pridržal pravico, da listo njegove vlade sprejme ali jo pa odkloni.

Madžarski parlament se bo sestel zopet dne 1. decembra.

Poljska in Madžarska grozita z nasilno zasedbo Ukrajine

London, 24. nov. c. »Evening Standard« objavlja senzacionalno vest, da misli Poljska in Madžarska kljub vsemu nasilno doseči skupno mejo skozi ozemlje Podkarpatske Rusije. List sicer zelo rad objavlja senzacije, vendar pa si upa trditi, da ima Poljska trenutno na meji ob Podkarpatski Rusiji zbranih več zborov vojščak. Poljska je baje celo ob romunsko mejo poslala 40.000 vojakov, ki naj preprečijo, da bi Romunija priskočila CSR na pomoč in preprečila skupno mejo.

Varšava, 24. nov. b. Poluradno poročajo, da Poljska ne bo jamčila za nove meje češkoslovaške republike vse dotle, dokler se Češkoslovaška ne odreče in ne odstopi Madžarom Karpatske Ukrajine. Isti krogi trdijo, da bo Poljska vodila skupaj z Madžarsko borbo za vzpostavitev skupne meje z vso silo tudi v bodoče.

Nemci ogorčeni

Nemški zastopniki v Varšavi in Budimpešti so zjutraj opozorili tamošnje vlade, da Nemčija ne bo dopustila takega poseganja v novo češkoslovaško. Nemški zastopnik bi naj celo v poljskem zunanjem ministrstvu izjavil, da bo Nemčija v pri-

meru nasilnega obračunavanja s Češkoslovaško takoj priključila Gdansk k Nemčiji in odstranila tamošnjega zastopnika Zveze narodov, nemška vojska pa bo skozi CSR dosegla Romunijo.

Havasov dopisnik poroča iz Berlina, da je nemško javno mnenje zmeraj bolj ogorčeno na Madžare in njihove zahteve.

Nemški diplomat v Karpatski Ukrajini

Chust, 24. nov. c. Te dni potuje po Karpatski Rusiji tajnik nemškega poslaštva v Pragi dr. Hoffmann. Odšel je v Karpatsko Rusijo, da tam prouči delovanje poljskih in madžarskih teroristov in pa da se pouči o pravem razpoloženju ukrajinskega prebivalstva. V vseh krajih je prebivalstvo priredilo zelo lepe sprejeme dr. Hoffmannu. V Volovem je župan pozdravil nemškega zastopnika z dolgim govorom, v katerem je v imenu prebivalstva izjavil, da rusinsko prebivalstvo želi ostati v CSR. Po slovesnem sprejemu so dr. Hoffmannu peljali k bližnjemu železniškemu mostu, ki so ga poljski teroristi v zadnjih dneh skušali pogrnati v zrak. Prav tako so Hoffmannu razkazali tudi poslopje orožniškega poveljstva, na katerem se poznajo še sledovi terorističnega streljanja.

Romunija dobi v Angliji posojilo 6 milijard

Bukarešta, 24. novembra. TG. Na uradnem mestu potrjuje vest, da bo te dni odpotoval v London gospodarski minister Constantinescu, ki bo zaključil med obiskom kralja Karla začeta pogajanja za posojilo 25 milijonov funtov (okrog 6 milijard din), ki ga bo Anglija dala Romuniji v obliki kreditnih zapiskov. Posojilo ima namen okrepiti angleško-romunske trgovinske odnose.

V Bukarešti se je pričel takojimenovani »angleški tedens«, ki so ga organizirali bucareški trgovci. V vseh izložbah je izstavljeno po možnosti angleško blago. Izložbe so vse okrašene z angleškimi zastavami. Ljudje nosijo v gumnicah tudi angleške značke in pridno kupujejo angleško blago, ki je na prodaj po izredno nizkih cenah.

Amerika kupi 8500 letal

Newyork, 24. nov. b. Minister za letalstvo je potrdil in podpisal pogodbo s petimi velikimi tovarnami za dobavo 8500 letal, ki jih bo ameriška armada uporabila za svoje brodogve in za vojsko na kopnem. Skupna vsota za nabavo teh letal znaša 650 milijonov dolarjev. Celoten kredit, ki bo potreben za okrepitev ameriškega letalskega brodogve, znaša poldrugo milijardo dolarjev, ker bo treba urediti zaradi povečanja letalskih sil številna letališča, izvežbati pa bo treba tudi veliko število novih pilotov. Ko bo letalsko brodogve okrepljeno z novimi aparati, bo ameriška vojska dobila veliko množino novih tankov, protiletalskih topov, plinskih mask, topov proti tankom in druge vojne materiala. Kakšna vsota bo za vse to porabljena, še ni znano.

Zagrebska vrem. napoved: Jasno in hladno. Zemunska vremenska napoved: Prevladovalo bo vedro vreme v vsej državi. Jutranja megla. Ponoči bo mraz, čez dan nekoliko topleje.

Glas Slovencev na Hrvaškem

(Dopis s Hrvaškega)

V številki 267 piše »Slovenec« pod naslovom: Kdo naj vodi slovenski narod. K temu še sledeče: Res čudno je, zakaj hoče dr. Maček kar naenkrat še Slovence, golovo bo Hrvatov premalo. Kaj se ne zaveda, da Slovenija že ima svojega voditelja dr. Korošca, kateri je pokazal dovolj zmoglosti, voditi slovenski narod, a ne dr. Maček. To najbolj vemo mi na Hrvaškem živeči Slovenci, ki še danes nimamo miru.

Naj se dr. Maček in vsi njegovi pomočniki spomnijo, kaj so Hrvatje po zadnjih volitvah delali s Slovenci, kako so jih blatili in bojkotirali, pri slovenskih trgovcih niso hoteli kupovati, vsa roba, katere je prišla iz Slovenije na trg v hrvaške kraje, posebno v Zagreb, se je morala vrniti. Najbolje so se tudi izkazali pri Evharističnem kongresu leta 1935 v Ljubljani. Vprašamo voditelja hrvaškega naroda, zakaj ni bilo Hrvatov na kongres, katerega ni priredil Jeftić z JNS-ovci, ampak so ga priredili Slovenci s svojimi duhovniki, seveda ne za JNS-arje, s katerimi se danes mačkoviče vežejo.

Vprašamo dr. Mačka, kaj hoče on prav za prav v Sloveniji. Zakaj je dopustil tako delo proti Slovincem, posebno proti onim, kateri so prisiljeni živeti na Hrvaškem. Še danes smo mi Slovenci tukaj na Hrvaškem trn v peti Hrvatov, marsikaj moramo preslišati in pretrpeti. Hrvati v Sloveniji pa živijo mirno in Slovenci nikomur nič ne store.

Dr. Maček je vzel pod svoje okrilje JNS-arje, ki so se že potapljali, in pa komuniste. Hrvatski časopisi pišejo, da komunisti ne bodo kandidirali na Mačkovi listi, a zelo je čudno, da komunisti toliko agitirajo po Hrvaškem za dr. Mačka, kar pomeni, da so nekaj gotovo dobili ali kaj?

»Koprive« pišejo: Po volitvah leta 1935 je izšla knjiga, v kateri so bili zapisani vsi volilci Jeftića, no, ta knjiga je potem izgnila, ali sedaj bi bilo dobro, da ta knjiga pride zopet na dan, ker bodo ti volilci sedaj gotovo v prvih vrstah za dr. Mačka, ker so oni že takrat vedeli za bodočnost Mačkove politike, t. j. da se bo dr. Maček zvezal z Jeftićem.

S tem, da se je dr. Maček združil z Jeftićem, gotovo misli, da bo imel več glasov, saj zna Jeftić mrtve iz groba priklicati, da gredo na volitve. To da moti se, ker veliko Hrvatov ali vstopa v JRZ ali pa sploh ne bo šlo na volitve. Kaj piše Slobodna misao št. 44, ki izhaja v Nikšiću (Crna gora), da je veliko Hrvatov po Bosni in Hercegovini nezadovoljnih z Mačkovo politiko, skoraj vsi prišči p. Hrvatske stranke so sklenili, da ne gredo na volitve. In teh Hrvatov ni malo na Hrvaškem.

Delavska pekarna prodana na dražbi

Maribor, 24. nov.

Leta 1898 je bila ustanovljena v Mariboru druga »Prva delavska pekarna«. Bilo je to socialistično združeno podjetje, ki je skrajno lepo uspevalo. Letos — pred nekaj dnevi — pa je prišla Delavska pekarna za svojo 40-letnico na boben. Pred okrajnim sodiščem je bila dražbena prodaja, na kateri je bila prodana pekarna z vsemi objekti in inventarjem ter stavbenimi parcelami vred. Vse skupaj je bilo ocenjeno na 839.943 din, najmanjši ponudek pa je znašal 419.971.50 din.

Palača banke »Slavije« pod streho

Letošnje poletje je kaj hitro zrastle konkurent nebotičniku ob Gajevi in Tyrševi cesti. Palača banke »Slavije«, ki so jo gradili v tako zvanem skletnem sistemu, je hitro zrastle do strehe. Na jesen so jo začeli pokrivati. Prav malo nagnjena

streha palače je bila pokrita z bakreno pločevino in je kleparska in krovsko dela prevzela trdka Zitnik iz Ljubljane. V glavnem je bakrena streha že dokončana in je stavba pred dežjem in blizajočo se zimo zavarovana. Med tem časom se opravljajo seveda tudi še številna, na zunaj sicer neopazna zidarska dela. Tako grade sedaj največ vmesne etene v velikem posloju. Istočasno se opravljajo tudi instalacije centralne kurjave, tople vode, vodovoda in solidarnih naprav, kar izvršuje trdka Hudnik Drago. Okna na fasadi pripravljajo podjetje Filipčić iz Strmske iz Zagreba. Vrata in druga okna dela Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev na Viču, izlozbeno okna in portale Ahacić Luka, role »Univerzal rolo« iz Zagreba, parkete je dobavila trdka Remec iz Duplice pri Kamniku, električne instalacije opravlja podjetje mestne elektrarne, telefonske instalacije pa trdka Doberlet. Že letos je gradbeno vodstvo hitelo z gradbenimi deli, kolikor je le moglo, in je bilo zaradi tega za časa največjega dela vedno okrog 130 delavcev in profecionistov na zgradbi. Tudi sedaj jih dela še vedno okrog 70. Prihodnjo pomlad pa bodo potem, ko bo palača prezimila in se temeljito presušila, začeli njeno zunanost oblagati s kamnom. Palača banke »Slavije« bo do venca obložena s kamnom in bo zaradi tega tudi po svoji zunanosti nad vse reprezentativna. Do prvega nadstropja bo obložena s brušenim črnim in izredno lepim jablaniškim granitom. V vseh nadstropjih pa bo obložena z rimskim tvaverlinom. Kljub temu, da bodo ta dela šla razmeroma počasi od rok, upajo, da bo stavba v celoti dograjena in godna za selitev že 1. avgusta 1939. Z njo bo Ljubljana dobila zopet novo močeno palačo v najbolj živahnem središču mesta, ki je v zadnjih letih popolnoma spremenilo svojo zunanost.

Torej, to je dovolj za Mačka. Tudi mi Slovenci ga ne potrebujemo.

Zato proč s pofovcami in mačkovičami iz Slovenije! Dovolj gorja so nam že povzročili. Ali nam naj zopet vzamejo naša prosvetna društva, našo univerzo, naše cerkve, naš jezik, ali naj se vežemo s tistimi, ki ne poznajo drugega kakor gorjajo, ali se naj vežemo s tistimi, ki podpirajo komunizem, katerega ves svet zatira, ali naj se vežemo s tistimi, ki hujskajo brate proti bratom? Ali ne bi bilo lepše, da se Slovenci, Hrvatje in Srbi ljubijo med seboj, ali ta gospoda iz Mačkove pisarne tega neče. Ne verjamemo takim, ki delajo z judovskim kapitalom.

Mi hočemo v naši Sloveniji čistega in poštenega voditelja in ta je dr. Korošec Anton, kateri dela za Slovence in za vse našo lepo Jugoslavijo.

JNS je razklana

V hrvaških in erbskih krajih se je JNS razklala na dva dela. Vodje Živkovič, Jeftić in Banjanin so odšli k Mačku, pristajajo pa so se razkropili. Tudi pri nas je isto. Kramer je odšel k Mačku, drugi pa lezejo vsakebi.

»Slovenski dom« je poročal, da se je skupina g. dr. Puca ločila od dr. Kramerja ter je razglasila, da se volitev ne udeležijo. Podobno politiko zavzema tudi g. Ribnikar v svojem »Večerniku«, ki ostro nastopa zoper dr. Kramerja in njegovo vrtoglavo politiko. Sploh se zdi, da sta si skupini dr. Puca in Ribnikarja precej sorodni, vsekakor pa sta si enaki v svojem nastopu zoper dr. Kramerja. Zanimivo je namreč, kako zna dr. Kramer odbijati od sebe vse svoje bolj agilne ljudi. Zda, ko njegova nekdanja prišča dr. Puc in Ribnikar odkrito nastopata zoper njegovo politiko, se je marsikomu iz tabora JNS začelo svitati, da je politika njihovega vodstva vendarle zgrešena.

HSS v Ludbregu propadla

V Ludbregu je bila včasih velika trdnjava HSS. Tudi za volitve za 11. december kandidira tamkaj eden izmed vodij HSS dr. Pernar. Preteklo nedeljo pa so bile tamkaj občinske volitve. V Ludbregu (okolica) je bila postavljena le lista HSS. Toda na volitve je prišlo le 25% volivcev. V Ludbregu (trg) pa je prišlo na volitve 660 volivcev (84%) ter je lista meščanstva dobila 351 glasov, Mačkova lista pa 309 glasov. Tako je Mačkova lista propadla, da si je zanj na vso moč agitiral sam Pernar. To je elabo znamenje za decembrske volitve.

Samo vključenih dolgov je bilo na podjetju 585 tisoč 210.50 din. Od tega je bila na prvem mestu vključena država z 243.000 din za neplačane davke. Na četrtem mestu je bil vključen zastopnik podjetja, znani socialistični advokat in kandidat dr. Reisman — kar je znak, da je presneto malo zaupal lastnemu socialističnemu podjetju, pa je svojo terjatev v znesku 30.000 din hitro zavaroval z vključbo! Ostale terjatve so prijavi različni mlini in liferanti moke, kvasa ter drugih potrebščin in pa OUZD. Veliko terjatev pa sploh ni bilo vključenih, dasi znašajo baje zelo znatne vsote. »Prva delavska pekarna« je bila nad leto dni pod prisilno upravo, preden je sedaj prišla na boben. Ker je bil pred licitacijo izplačan neki liferant moke z 20.000 din, je nastopila kot edini dražitelj socialistična zadruga »Delavska dom« v Mariboru, ki je kupila ves obrat za najnižji ponudek, to je za 419.971.50 din. Ker so samo vključeni dolgovi znašali — kot že omenjeno — 585.210.50 din, se bodo mnogi liferanti obrisali za nič manj kot 165 tisoč 239 din — v resnici pa bo ta vsota še dosti večja, ker, kakor omenjeno, veliko terjatev ni bilo zavarovanih z vključbo. Zanimivo je, da je bil predsednik tega pekarskega združenja podjetja neki ključavničar, ki je leta 1932 ob priliki socialističnega puča pobegnil iz Avstrije. Knjigovodja zna samo nemški — kar je pokazal na sodišču, kjer bi bil moral tolmačiti pravila, pa je dejal, da jih ne razume... »Prva delavska pekarna« v Mariboru in njena usoda je lep primer socialistične gospodarske umetnosti...

Smrtna nesreča na mariborskem kolodvoru

Maribor, 24. novembra.

Snoči ob 21.35 se je pripetila na mariborskem glavnem kolodvoru nesreča, ki je žal zahtevala človeško življenje. Ko je premikalna lokomotiva potegnila garnituro koroškega osebnega vlaka s postaje na premikalni tir proti severni strani kolodvora, so našli pod vagoni 36 letnega svetilničarja Martina Krajca mrtvega. Sključen je ležal med tiri, opt na roke, glavo pa je držal na tračnici ter mu jo je kolo vagona popolnoma zdrobilo. Moral je biti na mestu mrtev. Kako se je tragičen dogodek odigral in kaj ga je povzročilo, se ne da ugotoviti, ker se je nesreča pripetila brez prič. Krajca je polnil vagon s svetilnim plinom, pa je pri tej priložnosti najbrž padel pod vagon ter ga je zadela nagla smrt. Nesreča je vzbudila med njegovimi tovariši splošno sočutje z ubogo žrtvijo težkega železničarskega poklica.

Veliki dogodek iz življenja malega mesta! Krasna komorna drama in nepozabna igra tajinstvene žene v filmu

LIL DAGOVER — PAUL HARTMANN

Premiera KINO MATICA 21-24 — Danes ob 16., 19. in 21. uri

Karlovška in Dolenjska cesta bosta novi

Ljubljana, 24. nov.

Obupnemu stanju prometnih zvez, čez katere so se pritoževali že najmanj 20 let prebivalci karlovškega in dolenjskega okraja, bo sedaj konec. Tramvaj, ki je vozil v ta dva okraja, je bil res v obupnem stanju, tako da je le malo manjkalo, pa bi tramvaj vozil kar po tleh, seveda če bi bilo to tehnično mogoče. Tramvaj sedaj z vso naglico prenavljajo ter je v dobrem delu prenovitev že dokončana. Prebivalci teh dveh okrajev upajo, da se bodo mogli v kratkem voziti vsaj na progi od Rakovnika, da kamor je proga podaljšana, pa do šentjabske šole. Nato prično takoj v začetku decembra prenavljati preostali del proge od magistrata do šentjabske šole. To sta le dve postaji in bo delo hitro napredovalo. Še bolj pa je važno delo na Karlovški in Dolenjski cesti, kar se tiče cestnišča samega. Uboga in zanemarljiva Dolenjska cesta je bila dosedaj vedno blatna, Karlovška pa je bila le malo boljša. Ob priliki, ko so gradili nova tramvajsko progo, so izvedli in izboljšali tudi kanalizacijo ter druge naprave na obeh cestah, obenem pa so pričeli tudi izboljšavati cestnišče. Na Dolenjsko cesto so pripeljali mnoga gramozna, enako ga vozijo sedaj na Karlovško cesto. Obe cestnišči tlačijo kar trije parni valjarji. Cestnišče obeh cest bo sedaj dovolj odporno za težki promet. Obenem urejajo sedaj tudi hodnik od Dolenjski in Karlovški cesti, ki je bil nujno potreben za pešce. Hodnik je obrobjen z robniki, drugače pa makadamiziran in bo posut s peskom. Upamo, da bo, še preden nastopi neugodno zimsko vreme s snegom in blatom, dolenjski okraj rešen dosedanjih prometnih neprijetnosti.

† Ferdo Pečnik, nadučitelj v pokoju

Guštanj, 23. novembra.

Danes smo spremlili k večnemu počitku blagopokoj. nadučitelja v pokoju g. Ferdinanda Pečnika. Kakor priljubljen in visoko spoštovan je bil rajni, je pokazal njegov pogreb. Pred hišo žalosti so zapeli solski otroci »Kje so moje rožice«, zatem pa cerkveni pevci »Človek glej«. Na zadnji poti je pokojnega spremljala ogromna množica ljudi iz vsega okraja in vse učiteljstvo. Pokojnik se je rodil leta 1862 v Podgorjani v Rožni dolini na Koroškem. Izučil se je sprva ključavničarstva. Ker je imel veselje do studij, je stopil v učiteljsko v Celovcu. Služboval je v Borovljah, od tam je bil prestavljen v Bajtšče na enorazredno ljudsko šolo, ker je služboval 19 let. Skozi 19 let je tudi igral na orgle v cerkvi v Bajtšču. Leta 1905 je prišel v Guštanj, kjer je služboval in napredoval do nadučitelja do leta 1925, ko je bil po 40 polnih letih službovanja upokojen. Zapustil je zalujočo soprogo, sina učitelja Ferdinanda, hčerki gđe. Olga, ki je učiteljica v Guštanju, in gđe. Ido, ki je učiteljica v Mariboru. Naj v miru počiva. Zalujočim naše iskreno sožalje!

† Franc Lajovic

V Litiji je v eredo umrl v 85. letu starosti gospod Fran Lajovic, bivši dolgoletni starešina litijske gasilske župe. Po končani ljudski šoli se je izučil za mizarja, vendar pa po opravljeni vojaški službi — udeležil se je tudi okupacije Bosne — dal slovo mizarjski obrti. Dobil je službo dacearja in je služil po raznih krajih Gorenjske. Pozneje je bil dolgo vrsto let gostilničar v Ljubljani, v Gradcu pri Litiji, na Vačah, v celjskem narodnem domu, dokler se ni stalno naselil v Litiji, kjer je posvetil vse svoje moči razvoju gasilstva. Dolgo vrsto let je bil župni starešina. V tem času se je število gasilskih čet v litijskem okraju ekoraj potrojilo. G. Lajovic zapušča sedem sinov in tri hčere ter 25 vnukov in vnukinj. Pokopati ga bodo danes ob 3 popoldne na litijemskem župnem pokopališču. Blag mu spomin! Zalujočim nase iskreno sožalje!

Gasilec! Sporočamo žalostno vest, da je umrl 23. t. m. ustanovitelj in dolgoletni župni starešina, častni član gasilske čete v Litiji in častni član gasilske zajednice gospod Fran Lajovic star. Pozivamo vse tovariške gasilske čete, da se v paradižnem kroju udeležijo pogreba v Litiji danes ob 3 popoldne. Zaslužnega gasilskega delavca bomo ohranili v trajnem spominu. — Gas. župa Litija.

Predavanje univ. prof. Zvetine v Angleškem društvu

V eredo zvečer se je univ. prof. John Zvetina iz Chicago, o čigar prihodu smo že poročali, udeležil družabnega večera v Angleškem društvu v Ljubljani. V velikem številu zbranemu članstvu je prof. Zvetino predstavil društveni predsednik dr. Ferdinand Majaron, nakar je odlični goet podal zelo zanimivo predavanje o predsedniku Rooseveltu in njegovih poslednjih zakonih, ki so imeli vpliv na gospodarstvo Združenih držav ameriških in glede katerega se je razvila borba med njim in vrhovnim ustavnim sodiščem. Prof. Zvetina je nadalje orisal nastanek in glavne osnove ameriške pisane ustave v primeri z britansko nepisano ustavo ter je končno podal sliko ustroja vrhovnega sodišča samega, posebno z ozirom na zakone, izdane ob zadnji svetovni gospodarski krizi. Navedel je nekaj zanimivih primerov iz delovanja tega navišjega ustavnega foruma. — Društveni predsednik se je predavatelju iskreno zahvalil za predavanje in izrazil željo, da bo odličnega gosta čimprej mogel zopet pozdraviti v Ljubljani.

Kino Kodeljevo tel. 41-64

Danes in jutri ob 8. uri

Podmornica D 1
Kozak in slavček

Žrtev divjega lovca?

Znano je, da se je letos pripetilo že vse polno nesreč, med temi celo smrtnih, ko so lovci streljali v grm, za katerim se je pomikalo nekaj živega. Žrtve teh neprevidnih lovcov pa so bili po navadi pastirski in skoraj vedno so jih zakrivilji divji lovci, saj je znano, da pravi lovec strelja le tedaj, ko je prepričan, da ima res divjad pred seboj. Včeraj je na primer v Gomljišču pri Šmarju v ljubljanskem okraju nekdo kar na lepem ustrelil v nogo 12 letnega posestnikovega sina Franca Lišnjaka in ga nevarno ranil. »Lovec« je nato naglo izginil, tako da domnevajo, da je bil to prejkone lovec brez dovoljenja, to je lovski tat. Proti početu takih divjih lovcov bo treba odločno nastopiti. Ti divji lovci škodujejo tako divjadi, ogrožajo človeška življenja in pomore s svojo nasilno strastjo tudi mnogo domače živine! Pravi lovci vedo kam streljajo, če so res lovci!

Večerna elegija

LIL DAGOVER — PAUL HARTMANN

Premiera KINO MATICA 21-24 — Danes ob 16., 19. in 21. uri

Stara JNS v novi obleki

Kdo jo bo volil?

Vera Majdičeva v »Aidi« in na novinarskem koncertu

Med odličnimi solisti, ki bodo izpolnili letošnji skrbno izbrani program novinarskega koncerta na Taboru, je operna pevka ga. Vera Majdičeva. Stejemo jo med najbolj simpatične slovenske umetnice, ki si je znala tudi v tujini pridobiti s svojo odlično umetnostjo obilno in laskavo priznanje.

Saj je šele nekaj let, kar je mladenka iz ugledne kranjske rodovine debitirala v ljubljanski operi. Začetek je bil srečen in uspeh je bodril

mlado pevko, da je po zgledu mnogih drugih slovenskih talentov pohitela v tujino, kjer je z zgledno marljivostjo šolala svoj glas. Kakor koli je na tujem kot gojenka ge. Rado-Danieli nastopila v operi ali na koncertu, vselej je žela polno priznanje. Kot zrela umetnica se je vrnila v domovino. Tujina ji je dala izpričevalo in pečat visoko kvalitetne operne pevke in to svojo visoko umetnost hoče Vera Majdičeva po nekajletnem prestanku spet pokazati svojim ožjim rojakom na ljubljanskem odru. Medtem je zlasti že v Belgradu žela triumf pri občinstvu in strogi kritiki. Drevi bo v ljubljanski operi gostovala v vlogi Aide. Izbrala si je za svoje gostovanje na domačih deskah eno največjih, najtežjih, pa tudi najlepših sopranskih vlog celotnega opernega repertoarja. Poleg nje nastopijo v glavnih vlogah Kogejeva, Betetto, Primožič, Heybalova, Lupša in Slavodjevič, dirigiral bo dr. Svára, režiral pa Primožič. Obeta se torej drevi odlična operna predstava.

Kot koncertno pevko bomo Vera Majdičeva občudovali 1. decembra zvečer na Taboru, ko nam bo ob klavirski spremljavi dirigenta Neffata zapela tri krasne pesmice, in sicer Milojevičeva »Šarplaninsko uspankovo«, Dvořakovo arjo Marine iz opere »Dimitrij« in Lajovičeva »Kaj bi le gledale. Pozdravljamo našo odlično umetnico v Ljubljani, kjer naj se preveri, da spoštujemo njeno umetnost, in ji želimo v bodočnosti še mnogo uspehov.

Strahote v muslimanski družini

Pred sodiščem v Zenici je bila pred včerajšnjim obravnavo proti Muniru Ljutoviču, ženi Alje Ljutoviča, ki je ubila drugo ženo svojega moža Bahrijo. Muslimani imajo namreč po zakonu pravico imeti več žen. Obravnava je pokazala strahote, ki jih more povzročiti dvo- ali večženstvo v taki družini.

Sodišče je izprašala Muniro Ljutovič in njene štiri otroke. Ko so otroci opazili pri obravnavi svojega očeta, so takoj pobegnili ter se poskrili, tako da jih je sodišče s težavo privabilo v sodno dvorano. Na predlog branitelja Munire Ljutovičeve je sodišče odstranilo Aljo Ljutoviča iz sodne dvorane, ker bi mogel Alja vplivati na svoje otroke, ki so se ga bali že ob pogledu nanj. Alja pa je nasprotno zahteval, da mora ostati v dvorani, češ da je starešina — ni rekel oče — svojih otrok. Otroci so jokali na sodišču in so pripovedovali, da se oče zelo boje, da jih je strašno pretepal, še bolj pa njihovo mater, ker je imel raje svojo drugo ženo Bahrijo. Oče je tudi prisilil svoje otroke, naj se pismeno odrečejo svoje matere Munire. Ganljivo je bilo, ko so otroci prosili sodišče, naj ne pove očetu, kaj so izrekli dobrega v prid svoje matere. Sodišče je dovolilo obtoženki, da se umakne za trenutek v posebno sobo, kjer je mogla objeti svoje štiri otroke. Velika množica pretežno muslimanskega občinstva je s solzami v očeh poslušala, kako nesrečna mati in otroci govorijo v bližini sodne dvorane. S protestom in smehom pa je občinstvo sprejelo zahtevo moža obtožene nesrečne Munire, naj bi plačala ženo svojemu možu 300.000 din odškodnine in naj bi bila najstrožje kaznovana. Sodba bo izrečena proti Muniri v ponedeljek opoldne.

Skupne brige kraljev

Kralj Karol v Parizu — Vojvoda Windsorski v milosti — Kralj Leopold obišče kraljico Viljemino Ali dobi Španija kralja?

Ko so časnikarji napadli pristojnega diplomata z vprašanji o smotru obiska kralja Karla, so dobili odgovor, da ni vladni na Quai d'Orsay v Parizu znano dosti več ko to, kaj bodo jedli na pojedini, ki jo je predsednik Lebrun preredit svojem visokemu gostu v čast.

Pariški listi so soglasno poročali, da so postregli gostom s koštrunovim stegnom z graham, z artičokovimi srčki in fazanom v omaki, ki ga je sledila navadna solata, nakar so jedli še sladoled po afriškemu receptu in razna francoska vina so vso to jedočo zamočila. Diplomati je povedal še nekaj: da so postregli z zajtrkom v ličnem salonu Murat, in da je gospod Charlie, vrtnar in cvetličar v Elizeju, izredno ljubko okrasil salon.

Povedal je še, da je bil pri zajtrku mimo drugih vojaških glav tudi šef generalnega štaba Gamelin in da niso skoraj nič govorili o politiki, ker kralj Karol ni prišel na uradni obisk kakor v Anglijo, mar-eč je bival v Parizu inkognito. Zato je bil k zajtrku povabljen mimo ministrskega predsednika in zunanjega ministra tudi še finančni minister pa še minister javnih del. Saj tudi vojaškega počestčenja ni manjkalo; na elizejskem dvorišču je stal polk vojakov, ko sta kralj Karol in prestolonaslednik Mihael stopala vzdolž njih in so ju spremljale francoske odlične glave.

Casnikarjem se je zaradi takšnega slepomljenja malo zaletelo. Postavili so se na prežo v bližini hotela, kamor je bil šel kralj, in je bila z njimi kar čreda fotografov. Kralj Karol ni v Parizu tujec, saj je bival tu v dobi svojega izgnanstva. Nastanil se je v istem hotelu, kot je bil tedaj v njem. Iz hotela je prekrasen razgled na Tui-lerije.

Več ur so bili časnikarji na preži v obokanih hodnikih Rue Rivoli. Njih potrpežljivost je bila slednjič le poplačana. Kot prvi corpus delicti se je pojavila velikanska košara samih vrtnic. Le kdo bo dobil to krasno darilo kavalirskega kralja? A kar so zvedeli, je bilo to, da stanuje vojvoda Windsorski s soprogo v hotelu Meurice in vojvoda Windsorski je bližnji sorodnik kralja in oba sta izredno priljubljena med ljudstvom. Vojvoda Windsorski bo kmalu spet v milosti sprejet v palači Buckingham, a prej bo še odpotoval v Grčijo, Turčijo in Južno Afriko, ta pota pa so politično nad vse zanimiva.

Ne smemo pozabiti, da je vojvoda Windsorski, preden je postal kralj Anglije, na janti »Enchanteresse« — zares inkognito — potoval v spremstvu svoje bodoče soproge in prvega lorda admiralitete

Duffa Coopera, ki je osebni prijatelj vojvode. Takrat so zlasti ameriški listi mnogo blebetali o tem potovanju, a njegovega političnega pomena ni nihče iztaknil. Toda v londonskih političnih krogih je dobro znano, da sta se tedaj princ Waleski in njegov svetovalec Duff Cooper izkazala kot odlična diplomata iz stare angleške šole. V Istanbulu sta se ustavila, obiskala sta Ankaro in pridobila tur-

Francoski odvetnik Vincent de Moro-Giafferi, ki je svoj čas branil proslulega morileca žensk Landruja, bo branil tudi nesrečnega mladoletnega Juda Grünspana, ki je v Parizu ustrelil nemškega legacijskega svetnika v. Ratha

ško vlado za Anglijo. Takrat so položili temeljni kamen za orijentacijo zunanje angleške politike v južni Evropi in ves razvoj češkoslovaških zadev je slednjič navajati le na to, da je takrat Anglija trdno stopila na tla južne Evrope. Hitler, ki se je zbal premočnega vpliva Velike Britanije v teh deželah, ki si jih je zamislil kot ozemlje svojega vplivanja, pa je stopil naprej. In niti Duff Cooper niti vojvoda Windsorski ne moreta odpustiti Chamberlainu, da se je njuno diplomatsko delo, ki sta ga tako lepo zasnovala in začela, tako nenadoma in v strahu končalo.

Ni Chamberlainov ta uspeh, da se bo vojvoda Windsorski spet pojavil v Londonu, kjer bo znatno vplival na dvor, dvor pa ima v Angliji precejšnjo moč. To svojo moč hoče dvor uporabiti tudi v svojih dominijih, kar je videti v tem, da je bil vojvoda Kentki imenovan za guvernerja Avstralijske in da bo vojvoda Gloucesterski podkralj Indije. Potovanje vojvode Windsorskega v Južno Afriko je v tem okviru jako važen politični dogodek, zlasti še, ko je znano, da se vojvoda s svojega obiska pri Hitlerju vrže na vrnil kot njegov iskreni prijatelj.

Da bo angleški dvor dejansko posegel v zunanjo politiko pa je dokaz tudi to, kako so angleški bratanci pristržno sprejeli kralja Karla. Za skupne politične brige kraljev je pomembno tudi to, da je po obisku kralja Karla v Angliji, šel belgijski kralj na obisk k holandski kraljici, da se s to materinsko kraljico posvetoje, kako bi bilo moč zblizati države po pametni trgovinski politiki.

Znano je, da je že dalj časa najljubša zamisel angleške diplomacije ta, da bi dobila Španija spet kralja, kar je za zdaj najbolj pereča zadeva. Francija zahteva, da bi bila Katalonija samostojna zaradi varnosti francoske pomorske poti v Afriko. Čim bo dosežen sporazum s Francijo, bo Anglija predložila Italiji svoje pogoje, ki bodo najbrž vsebovali zahtevo po izpraznitvi Balearov in vzpostavitve španskega prestola. Zveza italijanske in španske kraljevske hiše se dozdeva Angliji najboljše varščina.

Tako izrabi Anglija obiske kraljev, medtem ko se Hitler zaradi politike polt z judovskim vprašanjem.

Sestra Marija Mazzarello prišteta k blaženim

Preteklo nedeljo 20. t. m. je bila oklicana za blaženo sestra Marija Mazzarello iz družbe Hčera Marije Pomočnice. Zasnoval in ustanovil je to družbo sv. Janez Bosko l. 1872 ter ji določil prav isti delokrog, kakor ga imajo salezijanci. Kakor se ti posvečajo vzgoji zapuščene in ogrožene mladine ter delujejo na vseh poljih socialnega in verskega udejstvovanja, tako je namen tej ženski družbi Hčera Marije Pomočnice, delovati za žensko mladino ter tudi v vseh drugih področjih krščanske dobrotelčnosti.

Marija Mazzarello, rojena 5. maja 1837, je bila prva predstojnica te družbe. Izhajala je iz preproste kmečke družine. Od mladosti je že vneto

delovala med tovarišicami, zlasti pa se je posvečala ob nedeljah mlajšim deklicam, da jih je varovala pred slabimi vplivi ter jih je poučevala v katekizmu. Bog jo je že od zgodnje mladosti pripravljaval za veliko delo, ki ga je potem izvršila kot predstojnica nove družbe.

Zastavljeno delo je naglo rastle in se širilo. Vsako leto so te sestre odprle po več zavodov; danes delujejo domala že po vsem svetu. Udejstvujejo se jako marljivo tudi v misijonih. Lansko leto so prišle tudi k nam. Slovenk je že kakih 40 v tej družbi in delujejo tudi v misijonih. Letos so odprle zavod na Karloški cesti v Ljubljani, kjer imajo oratorij (dekliški dom) in konvikt, že lani pa so prevzele gospodinske posle v Banovinskem deškem zavetišču na Selu.

Danes imajo po vsem svetu 753 zavodov, in sicer v Evropi 489, v Ameriki 231, v Aziji 21 in v Afriki 12.

Njih družba šteje 7721 sester in 781 novink, skupaj jih je torej 8502.

Ustanove so sledeče: dekliških domov je 566, otroških vrtcev imajo 370, zavetišč in sirotišnic 107, konviktov in vzgojevališč 247, urednih šol 89, ljudskih šol 323, obrtnih šol 134, drugih raznih šol 389, bolnišnic in lazaretov 85.

Sestra Marija Mazzarello je umrla 14. maja 1881. Za blaženo je bila torej oklicana 57 let po svoji smrti.

Novi italijanski poslanik v Parizu Guariglia (na desni) je nastopil svoje novo mesto

Angleški dominioni

Pripravljen je že uradni epored za potovanje angleške kraljevske dvojice v Kanado. Po podatkih sporeda bosta kralj in kraljica prispela v ponedeljek 15. maja 1939 v Quebec. Približno 10. junija istega leta se bo kraljevska dvojica vrnila v Halifax. Potovanje iz Anglije v Quebec bo trajalo pet dni, zato je odhod določen za 10. maj. Prvotno so mislili, da bodo pripravili za to potovanje trgovsko ladjo, zdaj pa je razglašeno, da bo kraljevska dvojica potovala s križarko »Repub-sec« tja in nazaj. Kralj in kraljica bosta obiskala tudi Združene ameriške države, a preden se bosta vrnila v Anglijo, bosta šla spet nazaj v Kanado. Kakor poročajo iz Združenih ameriških držav, bo kraljevska dvojica bivala ondi 4—5 dni. V Kanadi in USA bodo čim najbolj slovesno in pristržno sprejeli visoka gosta in se že zdaj pripravljajo na te dni.

Politika ne gre zmeraj skozi želodec

Pri ameriških volitvah je imel zopet važno besedo minister Townsend, tisti, malce smešni minister, ki je vsem starim ljudem obljubil 2000 dolarjev pokojnine na mesec. To pot se je pa vozil okoli z avtom, ki je bil natovoren s sendviči, katere je na svojih shodih po deželi delil. Navzlic takšnemu vabilu pa mister Townsend le ni dobil dosti prištejev. Politika torej le ne gre zmeraj skozi želodec.

Pretresljiva slovesnost je bila letos 7. novembra pred vojnim spomenikom pri Haudroy, ki stoji natančno na kraju, kjer je francoski trobentač Seller zatobil pred 20 leti v znamenje, da je sklenjeno premirje. Isti trobentač je ob 20-letnici na istem kraju ponovil to svoje zgodovinsko važno dejanje

Novost v cerkveni zgodovini

Londonski list »Catholic Herald« opozarja, da je bil čikaški kardinal Mundelein prvi kardinal v cerkveni zgodovini, ki je osebno vodil pogrebne slavnosti in slavnosti razglašena ene in iste osebe, namreč matere Franciške Ksaverije Cabrini, ki je bila 13. novembra 1938 razglašena za blaženo in ki je leta 1917 umrla v Čikagu.

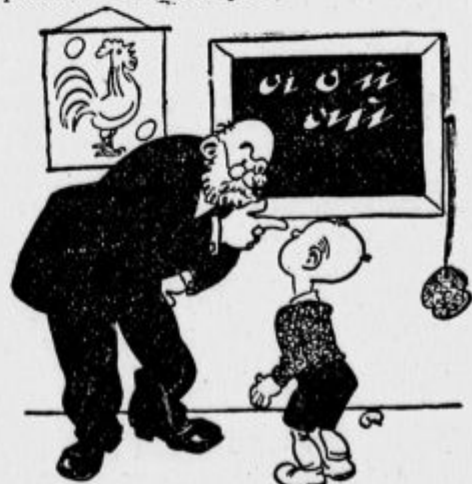
Poslanik Francosk Poncelet, bivši francoski poslanik v Berlinu in sedanji poslanik v Rimu (na levi), je v Kvirinalu oddal svoje poverljive listine na naslov »kralju Italije in cesarju Etiopijec«

Letalec — predsednik

V politiki je tudi več in več letalcev. Osvajalci neba so postali osvajalci poveljniških višav v mnogih državah. Za Göringom, Balbom in Bonnetom je zdaj neki novi letalec prijel za krnilo — bolje — gorjačo svoje države. To je poročnik Greve, ki so ga po hudih bojih izvolili za čilškega predsednika. Greve, ki je bil eden od prvih Čilcev, ki so napravili letalski izpit, si je pridobil z letalstvom priljubljenost ljudstva in vpliv nanj. Več ko desetkrat so ga poslali na Robinsonov otok Juan Fernandez v ječo kot političnega obojencega, pa so morali spet in spet poslati ponj zaradi nove ureditve letalskega brodogoja. Zdal pa se je kot predsednik svoje domovine vselil v predsedniško palačo v Valparaisu. Čim je vstopil v svojo novo pisarniško sobano, je obesil na steno letalski motor in pa propeler, ki sta ga ponesla v najvišjo politično višino.

Chamberlainov pilot se je ponesrečil

Iz Londona je prišla vest, da je včeraj dopoldne na obali angleške grofije Somerset strmoglavilo angleško prometno letalo na zemljo, pri čemer sta se dva pilota ubila. Eden pilotov je bil pilot tistega letala, ki je svoj čas peljal ministrskega predsednika Chamberlaina v Godesberg in Monakovo. To je bil komander Robinson, slaven angleški prometni letalec, in je letos jeseni pobil rekord za polet iz Londona v Stockholm; pot je preletel v 4 urah in pol.

»No, ali si že spet pozabil pisalo? Kako bi pa ti rekel vojaku, ki bi šel brez puške na vojsko?«
»General.«

Dober zagovornik. Sodnik: »Obtoženec, pri-
znajte zločin, saj je vse jasno! Obtoženec:
»Ne, milostljivi gospod. Govor mojega zagovornika je na mene tako uplival, da sem sedaj
tudi jaz prepričan o svoji nedolžnosti.«

Izredna slika Selme Lagerlöfve, švedske pisateljice, ko je na slavnosti švedske Akademije svojo 60-letnico na čast. Deklece v švedski narodni noši pozdravlja pisateljico v imenu švedske mladine

Prvo sv. obhajilo belgijskega prestolonaslednika

Dne 8. novembra 1938 je 8-letni prestolonaslednik Boudewijn prejel prvo sveto obhajilo v grajski kapeli v Laeknu pri Bruslju. Preprosti svečanosti so prisostvovali njegov oče kralj Leopold, kraljica-mati Elizabeta, princ Karel Flandernski ter bratce in sestrice mladega prestolonaslednika. Belgijski primas kardinal msgr. van Roey je podaril bodočemu belgijskemu kralju dragoceno relikvijo svetega križa.

16 sleparjev za inozemce

Pariška policija je prejela 16 članov neke mednarodne tolpe, ki je imela svoj poseben posel. Člani tolpe so skrivši vtihotapljali inozemce v Francijo in so jim s ponarejenimi listinami pripomogli do državljanstva. Med sleparji, ki so veščidel inozemci, je bil tudi neki Martinez, ki je imel na vesti več drugih hudih zločinov.

Poslednja pot Atatürka v Ankaro, ko prepeljejo njegovo truplo iz palače Dolma-Bagçe v Carigradu v pristanišče. Ondi so položili krsto na križarko »Yavuse«. Ob krsti stopa na vsaki strani po šest generalov, vlada s predsednikom Bayramom pa je tik za krsto

Iz Julijske krajine

Židovske nepremičnine na Goriškem. Uradno so dognali, da imajo Judje na Goriškem za 12 milijonov lir hiš. Od teh je večina v Gorici. Zemlje imajo pa manj, kamaj za tri milijone lir, in sicer imata dva vsak nekaj več kakor za en milijon lir sveta. Druga judovska posest je pa zelo razdrobljena.

Sturje. V Zupah pri Sturju je 6. novembra umrl 60 letni posestnik Brecelj Vencelj. V grob ga je spravila srčna hiba. Pokopnik je bil zgleden družinski oče, ki zapušta številno družino desetih otrok. Pogreb je imel lep. Domači pevci so mu v cerkvi zapeli dve žalostinki. Rajnik je bil brat znane zdravnika in politika dr. A. Brecelja v Ljubljani.

Smrt na železniških tračnicah. 85 letna Marijana Štrava roj. Krivec iz Koritnice pri Grahovem, je oni dan hotela iti čez železniško progo. V tistem hipu je po tiru pridrvel majhen železniški voziček, na katerem so bili delavci. Ženica se ni utegnila umakniti. Voziček jo je zadel in podrl. Pri padcu si je razbila lobanjo ter je kmalu nato umrla.

Cobolli Gigli v Istri. Pretekli teden je hodil pa Istri minister za javna dela Cobolli Gigli. Proučeval je možnosti za gospodarski razvoj Istre, ki je bila dozdaj revna poljedelska dežela. Radi obilega

Razpis

Občina Kamnik, okraj Kamnik, razpisuje pragmatično mesto

občinskega tajnika

Solska izobrazba: popolna srednja ali njej enaka strokovna šola z zaključnim izpitom. Pravilno kolkovane prošnje, opremljene po čl. 7. in 8. uredbi o občinskih uslužbencih je vložiti v 30. dneh pri tej občini.

Uprava občine Kamnik, dne 14. novembra 1938.

premoža v Raši pa so gospodarski krogi začeli misliti na industrializacijo. Preiskali so geološko sestavo sveta tja do tržaškega Kraša ter našli precej premoža bokaite, raznih silikatov in železnega kršca. V Lemslem kanalu pa so dobili na vodi petrolejske madeže. Na vse te izsledke gradijo velike upe za sijajno bodočnost Istre. Minister Cobolli Gigli, ki je sam doma iz Julijske krajine, se je menda zelo zavzel za pomoč Istri.

Iz Trsta. Pri okrajni bolnišnici blaginji v Trstu so odpustili devet židovskih zdravnikov. V združenih bolnišnicah je 15 židovskih zdravnikov; vsi bodo v najkrajšem času izgubili mesta. Med njimi je pet primarijev. Uradniška vzajemna pomoč ima v službi pet judovskih zdravnikov, ki še niso odpušteni, kar listi beležijo s tiha grajo. Tudi paroplovne družbe čistijo svoje osebe. Tržaški Lloyd je odpustil devet nastavlencev. Druge pomorske družbe bodo sledile. Vendar v tej stroki židovski življenji ni številno zastopan. — Za zgradbo novega tržaškega vaučilišča je ministrijski svet dovolil kredit 10 milijonov lir. — Tržačani popijejo na leto okoli 20 milijonov litrov mleka. To je sorazmerno mnogo več, kot prebivalci drugih velikih mest v Italiji.

Medvode

Gradbeno gibanje. Tudi Medvode so dobile zadnje čase več novih stavb. Tako je k svoji že obstoječi tovarni firnežev in lakov g. Medič sedel lep stanovanjsko hišo. V njej je razen stanovanj laboratorij tovarne, nekaj trgovskih lokali in pisarna podjetja. — V Preski si je postavil ščeta Rebolj zelo obsežno poslopje, v katerem bodo razen stanovanj tudi obrtniški prostori za izdelavo in prodajo ščetk in sličnih izdelkov. — Tudi na Svetju je več novih zgradb. Zidajo Godbeni dom godbe Svetje, ki jo vodi g. France Dolinar.

Slovenj Gradec

Za nedeljo 27. nov. ob 13.30 se sklicuje sešanje vsega članstva krajevne organizacije Legije koroških borcev v Slovenjem Gradcu v gostilniških prostorih Narodnega doma. Udeležba za članstvo je strogo obvezna.

Braslovče

Katoliško prosvetno društvo v Braslovčah ponovi v nedeljo 27. novembra ob 15 v Društvenem domu ljudsko igro s petjem »Zlatorog«. Pri prvi predstavi so se igralci dobro izkazali.

Radio

Programi radio Ljubljana:

Petek, 25. novembra: 11. Solska ura: Naši izseljenci po Evropi (gled.) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.30 Opol-danski koncert Rad. orkestra — 14. Napovedi — 18. Zenska ura: Zena v kiparstvu (ga. Mara Kralj) — 18.20 Sramil igrajo (plošče) — 18.40 Francoščina (g. dr. St. Lehen) — 19. Napovedi poročila — 19.30 Nac. ura: Pogozdovanje v Jugoslaviji (dr. Josip Balen, univ. prof.) — 19.50 Zanimivosti — 20. Koncert Radij. orkestra — 21.10 Klavirski koncert ge. Ducey Temmel-Belce — 22. Napovedi, poročila — 22.30 Angleske plošče.

Drugi programi:

Petek, 25. novembra: Belgrad: 20. Gledališki prenos — Zagreb: 30. Igra, 20.30 Violina, 21. Odlomki iz opere »Boris Godunov« — 21.30 Narodne pesmi, 22.30 Tamburice — 23.00 Beethovenov trio, 19.25 Verdijeva opera »Trubadur« — 21.15 Filharmonični koncert — Trst-Milan: 17. Plesna glasba, 21. Simfonična glasba — Rim-Bari: 17. Opereta — Dunaj: 20.10 Orkester in solisti, 22.30 Plesna glasba — Berlin: 20.10 Igra »Casopisi« — 21.00 Operetna glasba — Königsberg: 19.05 Plesni večer — Strasbourg: 21. Filmska pravilna opera »Martin in Martina«.

Razpis službe

Uprava banovinske bolnišnice v Mariboru sprejme

bolniškega strežnika

Prosilci, telesno in duševno popolnoma zdravi, ki so odslužili vojaški rok, v starosti od 24 do 30 let, samski, neznakovani in trezni, naj se predstavijo z osebnimi dokumenti v soboto, dne 26. novembra med 11. in 12. uro dopoldne pri ravnateljstvu bolnišnice. Prednost imajo oni, ki so dovršili kak bolničarski ali samaritanski tečaj.

Zahvala

Za vse dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob težki izgubi našega ljubljenelega soproga, očeta, starega očeta, brata, strica in tasta, gospoda

Zupančič Jožeta

pisarniškega ravnatelja v pokoj

kakor za poklonjeno cvetje in vence, se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo. Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini, predsedniku MOL g. dr. Juro Adlešiču in gg. občinskim svetnikom za spremstvo, deputaciji drž. pravobranilstva, gg. zdravnikom za njihovo pomoč ob boleznih ter končno vsem prijateljem in znancem, ki so blagega pokojnika v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti. Maša zadušnica bo brana 30. t. m. ob 7 v farni cerkvi Sv. Jakoba.

Ljubljana, 24. novembra 1938.

Žalujoči ostali.

Umrli nam je naš dober soprog in skrbni oče, ded, tast, svak in stric, gospod

Mihajl Vrbič

nadužitelj v pokoj, imejitelj reda sv. Save V. stopnje

Umrli je po kratkem trpljenju, sprejemši svetotajstvo za umirajoče, v erodo, dne 23. novembra 1938 ob 4 popoldne v splošni bolnišnici. Pogreb bo v petek, dne 25. novembra 1938, ob 2 popoldne izpred mrtvašnice veže splošne bolnišnice v Ljubljani.

Maša zadušnica bo darovana v soboto ob pol 8 pri Sv. Jakobu.

Ljubljana, Hrastnik, Sodražica, Rogaska Slatina, Beograd, Zenica, Ljubija, Chicago, dne 23. novembra 1938.

Pavlina roj. Fajdiga, soproga

Božidar, inž. Pavel, Ivo, Ladislav, sinovi

Olga por. Vodopivec, Ela por. Levstek, Mira, Vida, Tekla, hčere in ostalo sorodstvo

Društvo kmetijskih strokovnjakov

sporoča svojim članom, da je umrl gospod

Fran Gombač

višji kletarski nadzornik v pokoj

dolgoletni član in podpredsednik društva

Ohranili mu bomo časten spomin!

V Ljubljani, dne 24. novembra 1938

Odbor

Dotrpel je naš preljubljeni soprog, oče, ded, brat, stric in tast, gospod

Maksimiljan Papst

železniški sprevodnik v pokoj

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 25. novembra 1938, ob 4 popoldne iz mrtvašnice na Pobrežju na frančiškansko pokopališče

Maribor, Celje, Magdeburg, 24. nov. 1938

Globoko žalujoči:

Terezija, soproga; Krista Turjak, roj. Papst, hčerka; Vilibald, sin, ter ostalo sorodstvo

MODERNA NEGA ZOB

Vaše zobe ohranite pred propadjo s redno uporabo BOTOT preparata. — BOTOT se dobiva v sledečih vrstah:

Milo za zobe

Rožnata pasta za zobe

Bela peneča pasta za zobe

Botot voda za usta

„SLOVENE“, podružnica: Miklošičeva cesta št. 5

Izredna prilika ugodnega nakupa knjig!

Pod polovično ceno!

Zaradi pomanjkanja prostora smo se odločili, da odprodamo naslednje knjige pod polovično ceno:

Germano: Življenje sv. Gabriela	din 10.—	
Sv. čistost	din 8.—	
Samec: Za naše male	din 8.—	
Vole: Roka božja	din 10.—	
Turšč: Izgubljeni raj	din 10.—	
Sardenko: Dekliške pesmi	din 18.—	

sedaj skupno samo

din 15.—

Schorsch: Spoved malih grehov	din 25.—	
Potočnik: Dobri pastir, I. del	din 38.—	
Potočnik: Dobri pastir, II. del	din 40.—	
Potočnik: Dobri pastir, III. del	din 40.—	

sedaj skupno samo

din 50.—

Teraš: Za visokim eljem	din 24.—	
Teraš: Pri studenih zdravja in moči	din 24.—	
Teraš: Po stezah resnične popolnosti	din 24.—	

sedaj skupno samo

din 30.—

Vole: Otrok, I. del	din 25.—	
Vole: Otrok, II. del	din 24.—	

sedaj skupno samo

din 20.—

Prekrasni govori dr. Mihaela Opeke, t. j. 21 knjig, skupna cena 408 din — — — sedaj pa samo

din 200.—

Kdor pa kupi v naši trgovini vsaj za din 50.— blaga, dobi krasno knjigo kot nagrado.

Poslužite se ugodne prilike, dokler traja zaloga!

TRGOVINA H. NIČMAN, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 2

Ilse von Stach:

Poslanci iz Voghere

Kulturno zgodovinski roman iz protestantske dobe. Poslovenil Fr. Omerza.

»Ali si ti, Niccolò?« odvrne papež. »Kar pri-nasla, mora biti odlična novost in posebnost. Kajti resnično, že dokaj časa varčujem s srečnimi obljubami pri naši vladi!«

»Svetost,« odgovori Niccolò s privzeto kratkosti, »te slabotne roke ne morejo voditi vašim planetom poti zmage. Samo zmedene oči ji morejo slediti, kao hodi, omahuje, . . . hodi . . . pada, — hodi . . . raste, — raste svetlost . . .«

Niccolò stegne roko in gre s prividnim pogledom za kretinjo, ki kaže kvišku.

Zdaj se pokaže v sicer milih papeževih očeh divje, hlastno šviganje.

»Prijatelj!« vzkligne razburjeno papež, »kaj smo vam naprej povedali, pa nam niste hoteli verjeti! O bojazljive, nizkotne duše, prav dobro smo opazili, da nam niste verjeli, četudi si vaše ustnice niso upale javno ugovarjati!«

Zdaj pa govori, Niccolò! Tebi bodo verjeli! Mi smo govorili, dokler sedimo s slavo na Petrovem stolu . . .«

Don Niccolò se porogljivo smehlja in tudi papež spozna na jezo dvomlje, v katerega je nepremišljeno zagazil.

Toda mali zvezdoglede skrivajo hitro neolikani naemese pod krinko prerokstva resnosti in pravi dostojanstveno:

»Velikanska zmaga križa nad polumesecem je pisana v zvezdah; ne v pravični prihodnosti, ne bodo je izvajali naši otroci in vnuki; to je rod, da vrši velika dela. Papež, ki zbira krščanstvo, junak, ki jih vodi k zmagi, Bog, ki oborožuje njihova srca s pogumom in jekleni njihove meče . . .«

»Papež!« prekine Pij nepotrpežljivo besede

don Niccolò; »govori dalje, kar imaš povedati o tem papežu!«

»Svetost,« odvrne Niccolò zvit, »saj je samo en papež na zemlji, — kaj potrebujemo dalje priči?«

»Prav imaš, sin moj,« pravi milostljivo papež in vstane s sedeža, »nihče drug kot mi sami bomo poklicali narode in jezili skozí dežele na čelu krščanstva vernikom v tolažbo, nevernikom v strah, — na snežnobelem žrebcu, z zastavo Kristusovo v desnici, z mečem resnice v levici . . .«

Papež se pijani z lastno, blestečo sliko; ustnice mu drgetajo, solze ginjenosti mu stopijo v oči. »Nebeški angeli,« nadaljujejo z zasoplim glasom, »se bodo spustili z nebes in postlali našo stezo s palmami . . .«

Pij se mora znova prekiniti, — nobena prsa si ne drzne dihati, samo skozi cedrovo vejevje v vrtu sika kači podobna šepetajoča kletev.

»Prijatelj!«, nadaljuje papež trdneje, »pojdimos in proučujmo to noč obličje zemlje; kajti pota h kraljestvu Turkov so mnogavrstna, po morju in po kopnem . . .«

Jutri s sončnim vzhodom pa zapovemo slovesno prošnjo procesijo k Materi Božji v Santa Marija Maggiore. Ah, kaj more človek brez pomoči nebeke Kraljice, ki je že marsikatero zaoblubo nevednega ljubitelja Pija četrtga milostno eprejela . . .«

Pred nekaj trenutki je ganila papeža visokost lastne vzvišenosti, zdaj ga je pa ganila globoka ponižnost, da je eramežljivo zakril razburjeni obraz.

Ko ga zopet odgrne, postavi nogo na najvišjo stopnico in migne prijateljem, naj gredo za njim, samo don Nicola odpusti, ko mu pravi:

»Ti, Niccolò, nam najbolje služiš z vratom, če ga zavijaš k nebu. Vprašaj svetle očitelje glede kraja in časa naše zmage, — vprašaj jih tudi — za vsak primer — glede števila let, ki so še dodeljena našemu vladanju.«

Ker je s tem nagovorom prihranil papež Niccolò prošnjo, če sme oditi, se globoko prikloni in pusti tih papeža, da gre s Felicom in arhitektom doli na vrt in odkoraka proti Vatikanu.

Ko so te tri postave izginile v temi, se zavijti prožno kot mladenič po stopnicah navzdol in zakliče papežu, ki veselo karaka v sedanjosti in posmrtni slavi, odgovor na vprašanje, koliko let mu je še pripravljenih na svetu:

»Nobeno, spacccone!« (Bahač) in hiti k Benedettu, ki se mu vrže razprostrt v naročje.

»Sramota, sramota!« šepeta Benedetto. Don Niccolò ne sluti, da bi bilo še kakšno človeško uho, ki bi ga slišalo; zato odvrne glasno in trdo:

»Dobro, dobro, deček! Zdihuj, stokaj, zlobudraj se ti, čisto pa občudovanja vrednem vzoru, ki nam ga nudi oče krščanstva —«

Toda že se iztrga Benedetto objemu don Niccolò in Benjamin vidi njegovo zeleno spreminjačo se oči, ki žaré kot zvezde pekla v temi.

»Umré naj! Prisegel sem!« vzkligne Benedetto Accolti s svetlim glasom.

Tedaj se obrne Benjamin in dirja, kot bi ga podile furije, za papežem in njegovim spremstvom.

»Umor, — umor papeža, — Jezus, Marijal Umor očeta!« divja v Benjaminovih možganih, ki so šele pri Accoltijevem vzkliku »Umré naj!« prav razumeli zločin, ki se je epoeel in rodil v senci skale.

Na pragu Vatikana doide papeža in se vrže na tla, da bi mu zapri pot, dokler ne bi sam prišel do sapa, da ga posvari in pove, kaj ve.

Papež Pij je spoznal, da je Benjamin, ki mu je odbil prošnjo. Malo je bil pri volji, da bi se dal motiti v hladnem uživanju zmagovitih sanj.

»Nezramnež!« zmerna ježno, »ali misliš, da imamo navado dvakrat odgovarjati?«

Praseče pogleda Benjamin Felica, ki se tudi usmili nesrečnega redovnega brata in mu prijazno ponudi roko.

»Vstani, Benjamin!« pravi Felice. Ko vztraja oni trdovratno na tleh, doda milo očitačo:

»Kaj se drzneš, ko ni mogoče, brat?«

Ze hoče prekoračiti Benjamin, ko se ta pobrae in mu v silnem strahu zakliče:

»Gospod, človek, ki vam je lažnivo govoril o prihodnosti, je vaš sovražnik in vam streže po posvečenem življenju!«

Toda Piju IV. je bolj ugajalo, da vidi v Benjaminu zmešanega bolnika kakor hudobnega v don Niccolu, ki mu je prerokoval tako krasne triumfe. Če je zvezdoglede res tak, kje je potem zmaga nad Turki? Kje smežnobeli žrebec in krščanstvo, ki gre navdušeno za njim?

Papežu se zopet vrne prijazno lice, toda odločno ukaže Benjaminu, naj se nemudoma vrne domov, v gostoljubni samostan, in naj miruje. Felica je pa zaskrbel Benjaminova novica, zato prosi, če sme spremiti brata v Santa Maria sopra Minerva, toda papež ga zavrne, rekoč:

»Ti oetaneš, Felice. Imam govoriti s teboj, kako se naj okraši mesto za slovesno zmago!«

Molče in v skrbih sta ubogala Benjamin in Felice.

V samostanu je videl prior njegov blede, zmurčeni obraz in ga vprašal, kaj mu je. Benjaminu se je olajšalo srce, ko je v vsej skrivnosti in molčečnosti pripovedoval, kaj sta obravnavala na vati-kanskem vrtu don Niccolò in Benedetto.

Prior, ki je postal v rimstvu velik in moder, je sedel dolgo vase pogreznjen, nato pa začel tlažiti Benjaminu: »Benjamin, dokler ne dá kak častihlepen in premožen stremuh zmešati vina in vode v papeževem kozarcu po posebnem receptu, ni po mojem mnenju nikake nevarnosti. Kdo je ta Benedetto Accolti in kdo ta pasji Niccolò? Denarja nimata, da bi si ugodila pot do papeške kuhinje in do srca gospoda Girardija. Preostaja jima samo bodalo, — javna sila. Lastna roka bi morala dvigniti nad naslednika Kristusovega. Tega si ne upa noben katoličan. Benjamin, epi v miru, — tega si ne upa noben katoličan!«

Glas Slovencev na Hrvatskem

(Dopis s Hrvatskega)

V številki 267 piše »Slovenec« pod naslovom: Kdo naj vodi slovenski narod. K temu se sledeče: Res čudno je, zakaj hoče dr. Maček kar naenkrat še Slovence, gotovo bo Hrvatov premalo. Kaj se ne zaveda, da Slovenija že ima svojega voditelja dr. Korošca, kateri je pokazal dovolj zmoglosti, voditi slovenski narod, a ne dr. Maček. To najbolj vemo mi na Hrvatskem živeči Slovenci, ki še danes nimamo miru.

Naj se dr. Maček in vsi njegovi pomočniki spomnijo, kaj so Hrvatje po zadnjih volitvah delali s Slovenci, kako so jih blatili in bojkotirali, pri slovenskih trgovcih niso hoteli kupovati, vsa roba, katere je prišla iz Slovenije na trg v hrvatske kraje, posebno v Zagreb, se je morala vrniti. Najbolje so se tudi izkazali pri Evharističnem kongresu leta 1935 v Ljubljani. Vprašamo voditelja hrvatskega naroda, zakaj ni bilo Hrvatov na kongres, katerega ni priredil Jeltić s JNS-ovci, ampak so ga priredili Slovenci s svojimi duhovniki, seveda ne za JNS-arje, s katerimi se danes mačkoviče vežejo.

Vprašamo dr. Mačka, kaj hoče on prav za prav v Sloveniji. Zakaj je dopustil tako delo proti Slovincem, posebno proti onim, kateri so prisiljeni živeti na Hrvatskem. Še danes smo mi Slovenci tukaj na Hrvatskem trn v peti Hrvatov, marsikaj moramo preslišati in pretrpeti. Hrvati v Sloveniji pa živijo mirno in Slovenci nikomur nič ne store.

Dr. Maček je vzel pod svoje okrilje JNS-arje, ki so se že potapljali, in pa komuniste. Hrvatski časopisi pišejo, da komunisti ne bodo kandidirali na Mačkovi listi, a zelo je čudno, da komunisti toliko agitirajo po Hrvatskem za dr. Mačka, kar pomeni, da so nekaj gotovo dobili ali kaj?

»Koprivec« pišejo: Po volitvah leta 1935 je izšla knjiga, v kateri so bili zapisani vsi volivci Jeltića, no, ta knjiga je potem izginila, ali sedaj bi bilo dobro, da ta knjiga pride zopet na dan, ker bodo tisti volivci sedaj gotovo v prvih vrstah za dr. Mačka, ker so oni že takrat vedeli za bodočnost Mačkove politike, t. j. da se bo dr. Maček zvezal z Jeltićem.

S tem, da se je dr. Maček združil z Jeltićem, gotovo misli, da bo imel več glasov, saj zna Jeltić mrtve iz groba priklicati, da grede na volitve. Toda moti se, ker veliko Hrvatov ali vstopa v JRZ ali pa pa sploh ne bo šlo na volitve. Kaj piše Slovenska misao št. 44, ki izhaja v Nikšiću (Crna gora), da je veliko Hrvatov po Bosni in Hercegovini nezadovoljnih z Mačkovo politiko, skoraj vsi pristaja p. Hrvatske stranke so sklenili, da ne grede na volitve. In teh Hrvatov ni malo na Hrvatskem.

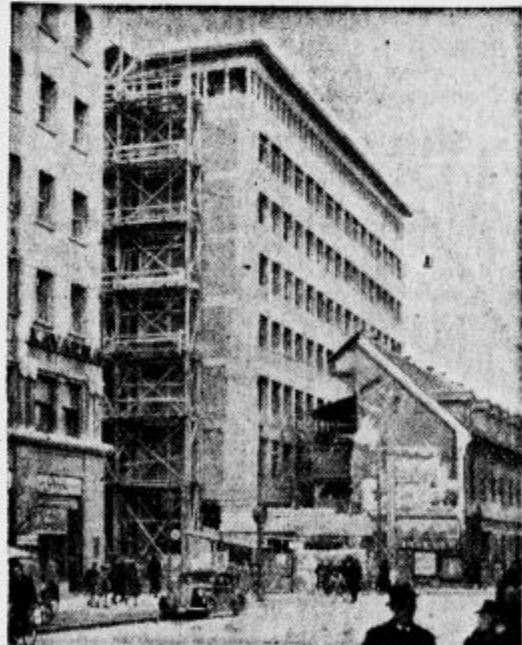
Delavska pekarna prodana na dražbi

Maribor, 24. nov.

Leta 1898 je bila ustanovljena v Mariboru zadruha »Prva delavska pekarna«. Bilo je to socialistično združeno podjetje, ki je skrajno lepo uspevalo. Letos — pred nekaj dnevi — pa je prišla Delavska pekarna za svojo 40-letnico na boben. Pred okrajnim sodiščem je bila dražbena prodaja, na kateri je bila prodana pekarna z vsemi objekti in inventarjem ter stavbenimi parcelami vred. Vse skupaj je bilo ocenjeno na 839.943 din, najmanjši ponudek pa je znašal 419.971.50 din.

Palača banke »Slavije« pod streho

Letošnje poletje je kaj hitro zrastle konkurent nebotičniku ob Gajevi in Tyrševi cesti. Palača banke »Slavije«, ki so jo gradili v takem zvanem skeletnem sistemu, je hitro zrastle do strehe. Na jesen so jo začeli pokrivati. Prav malo nagnjena

streha palače je bila pokrita z bakreno pločevino in je kleparska in krovna dela prevzela trdka Zitnik iz Ljubljane. V glavnem je bakrena streha že dokončana in je etavba pred dečjem in bližajočo se zimo zavarovana. Med tem časom se opravljajo seveda tudi še številna, na zunaj sicer neopazna zidarska dela. Tako grade sedaj največ vmesne etene v velikem posloppu. Istočasno se opravljajo tudi instalacije centralne kurjave, tople vode, vodovoda in solidarnih naprav, kar izvršuje trdka Hudnik Drago. Okna na fasadi pripravljajo podjetje Filipčić iz Strmski iz Zagreba. Vrata in druga okna dela Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev na Viču, izlozbozna okna in portale Ahacić Luka, roloje »Univerzal rolo« iz Zagreba, parkete je dobavila trdka Remec iz Duplice pri Kamniku, električne instalacije opravlja podjetje mestne elektrarne, telefonske instalacije pa trdka Doberlet. Že letos je gradbeno vodstvo hitelo z gradbenimi deli, kolikor je le moglo, in je bilo zaradi tega za časa največjega dela vedno okrog 130 delavcev in profesionalistov na zgradbi. Tudi sedaj jih dela še vedno okrog 70. Prihodnji pomlad pa bodo potem, ko bo palača prezimila in se temeljito presušila, začeli njeno zunajost oblagati s kamnom. Palača banke »Slavije« bo do venca obložena s kamnom in bo zaradi tega tudi po svoji zunanosti nad vse reprezentativna. Do prvega nadstropja bo obložena s brušenim črnim in izredno lepim jablaniškim granitom. V vseh nadstropjih pa bo obložena z rimekim tvavertinom. Kljub temu, da bodo ta dela šla razmeroma počasi od rok, upajo, da bo stavba v celoti dograjena in godna za selitev že 1. avgusta 1939. Z njo bo Ljubljana dobila zopet novo mogočno palačo v najbolj živahnem središču mesta, ki je v zadnjih letih popolnoma spremenilo svojo zunanost.

Torej, to je dovolj za Mačka. Tudi mi Slovenci ga ne potrebujemo.

Zato proč s potovci in mačkovi iz Slovenije! Dovolj gorja so nam že povzročili. Ali nam naj zopet vzamejo naša prosvetna društva, našo univerzo, naše cerkve, naš jezik, ali naj se vežemo s tistimi, ki ne poznajo drugega kakor gorjačo, ali se naj vežemo s tistimi, ki podpirajo komunizem, katerega ves svet zatira, ali naj se vežemo s tistimi, ki hujskajo brate proti bratom? Ali ne bi bilo lepše, da se Slovenci, Hrvatje in Srbi ljubijo med seboj, ali ta gospoda iz Mačkove pisarne tega noče. Ne verjamemo takim, ki delajo z judovskim kapitalom.

Mi hočemo v naši Sloveniji čistega in poštenega voditelja in ta je dr. Korošec Anton, kateri dela za Slovence in za vse našo lepo Jugoslavijo.

JNS je razklana

V hrvatskih in srbskih krajih se je JNS razklana na dva dela. Vodje Zivković, Jeltić in Banjanin so odšli k Mačku, pristaja pa so se razkropili. Tudi pri nas je isto. Kramer je odšel k Mačku, drugi pa lezejo vsakebi.

»Slovenski dom« je poročal, da se je skupina g. dr. Puca ločila od dr. Kramerja ter je razglasila, da se volitev ne udeležijo. Podobno politiko zavzema tudi g. Ribnikar v svojem »Večerniku«, ki ostro nastopa zoper dr. Kramerja in njegovo vrtoglavo politiko. Sploh se zdi, da sta si skupini dr. Puca in Ribnikarja precej sorodni, vsekakor pa sta si enaki v svojem nastopu zoper dr. Kramerja. Zanimivo je namreč, kako zna dr. Kramer odbijati od sebe vse svoje bolj agilne ljudi. Zdi se, ko njegova nekdanja priistaša dr. Puc in Ribnikar odkrito nastopata zoper njegovo politiko, se je marsikomu iz tabora JNS začelo svitati, da je politika njihovega vodstva vendarle zgrešena.

HSS v Ludbregu propadla

V Ludbregu je bila včasih velika trdnjava HSS. Tudi za volitve za 11. december kandidira tamkaj eden izmed vodij HSS dr. Pernar. Preteklo nedeljo pa so bile tamkaj občinske volitve. V Ludbregu (okolica) je bila postavljena le lista HSS. Toda na volišče je prišlo le 25% volivcev. V Ludbregu (trg) pa je prišlo na volišče 660 volivcev (84%) ter je lista meščanstva dobila 351 glasov, Mačkova lista pa 309 glasov. Tako je Mačkova lista propadla, dasi je zanj na vso moč agitiral sam Pernar. To je slabo znamenje za decembrske volitve.

Samo vknjiženih dolgov je bilo na podjetju 585 tisoč 210.50 din. Od tega je bila na prvem mestu vknjižena država z 243.000 din za neplačane davke. Na četrtem mestu je že bil vknjižen zastopnik podjetja, znani socialistični advokat in kandidat dr. Reisman — kar je znak, da je presneto malo zaupal lastnemu socialističnemu podjetju, pa je svojo terjatev v znesku 30.000 din hitro zavaroval z vknjižbo! Ostale terjatve so prijavili razni mlinci in liferanti moke, kvasa ter drugih potrebščin in pa OUZD. Veliko terjatev pa sploh ni bilo vknjiženih, dasi znašajo baje zelo znatne vsote. »Prva delavska pekarna« je bila nad leto dni pod prisilno upravo, preden je sedaj prišla na boben. Ker je bil pred licitacijo izplačan neki liferant moke z 20.000 din, je nastopila kot edini dražitelj socialistična zadruga »Delavska doma« v Mariboru, ki je kupila ves obrat za najnižji ponudek, to je za 419.971.50 din. Ker so samo vknjiženi dolgovi znašali — kot že omenjeno — 585.210.50 din, se bodo mnogi liferanti obrisali za nič manj kot 165 tisoč 239 din — v resnici pa bo ta vsota še dosti večja, ker, kakor omenjeno, veliko terjatev ni bilo zavarovanih z vknjižbo. Zanimivo je, da je bil predsednik tega pekarskega združnega podjetja neki ključavničar, ki je leta 1932 ob priliki socialističnega puča pobegnil iz Avstrije. Knjigovodja zna samo nemški — kar je pokazal na sodišču, kjer bi bil moral tolmачiti pravila, pa je dejal, da jih ne razume... »Prva delavska pekarna« v Mariboru in njena usoda je lep primer socialistične gospodarske umetnosti...

Smrtna nesreča na mariborskem kolodvoru

Maribor, 24. novembra.

Snoči ob 21.35 se je pripetila na mariborskem glavnem kolodvoru nesreča, ki je žal zahtevala človeško življenje. Ko je premikalna lokomotiva potegnila garnituro koroškega osebnega vlaka s postaje na premikalni trati proti severni strani kolodvora, so našli pod vagoni 36-letnega svetilničarja Martina Krajca mrtvega. Sključen je ležal med tiri, opt na roke, glavo pa je držal na trati ter mu jo je kolo vagona popolnoma zdrobilo. Moral je biti na mestu mrtev. Kako se je tragičen dogodek odigral in kaj ga je povzročilo, se ne da ugotoviti, ker se je nesreča pripetila brez prič. Krajca je polnil vagon s svetilnim plinom, pa je pri tej priložnosti najbrž padel pod vagon ter ga je zadela nagla smrt. Nesreča je vzbudila med njegovimi tovariši splošno sočutje z ubogo žrtvijo težkega železničarskega poklica.

Veliki dogodek iz življenja malega mesta! Krasna komorna drama in nepozabna igra tajinstvene žene v filmu

Večerna elegija

LIL DAGOVER — PAUL HARTMANN
Premiera KINO MATICA 21-24 — Danes ob 16., 19. in 21. uri

Karlovška in Dolenjska cesta bosta novi

Ljubljana, 24. nov.

Obupnemu stanju prometnih zvez, čez katere so se pritoževali že najmanj 20 let prebivalci karlovškega in dolenjskega okraja, bo sedaj konec. Tramvaj, ki je vozil v ta dva okraja, je bil res v obupnem stanju, tako da je le malo manjkalo, pa bi tramvaj vozil kar po tleh, seveda če bi bilo to tehnično mogoče. Tramvaj sedaj z vso naglico prenavljajo ter je v dobrem delu prenovitve že dokončana. Prebivalci teh dveh okrajev upajo, da se bodo mogli v kratkem voziti vsaj na prago od Rakovnika, da kamor je proga podaljšana, pa do šentjakobske šole. Nato prično takoj v začetku decembra prenavljati preostali del proge od magistrata do šentjakobske šole. To sta le dve postaji in bo delo hitro napredovalo. Se bolj pa je važno delo na Karlovški in Dolenjski cesti, kar se tiče cestišča samega. Uboga in zanemarljiva Dolenjska cesta je bila do sedaj vedno blatna, Karlovška pa je bila le malo boljša. Ob priliki, ko so gradili novo tramvajsko progo, so izvedli in izboljšali tudi kanalizacijo ter druge napeljave na obeh cestah, obenem pa so pričeli tudi izboljšavati cestišče. Na Dolenjsko cesto so pripeljali mnoga gramozna, enako ga vozijo sedaj na Karlovško cesto. Obe cestišči tlačijo kar trije parni valjarji. Cestišče obeh cest bo sedaj dovolj odporno za težki promet. Obenem urejajo sedaj tudi hodnik ob Dolenjski in Karlovski cesti, ki je bil nujno potreben za pešce. Hodnik je obrobjen z robniki, drugače pa makadamiziran in bo posut s peskom. Upamo, da bo, še preden nastopi neugodno zimsko vreme s snegom in blatom, dolenjski okraj rešen dosežanih prometnih neprijetnosti.

† Ferdo Pečnik, nadučitelj v pokoju

Guštanj, 23. novembra.

Danes smo spremlili k večnemu počitku blagopokoju nadučitelja v pokoju g. Ferdinanda Pečnika. Kaka priljubljen in visoko spoštovan je bil rajni, je pokazal njegov pogreb. Pred hišo žalosti so zapeli šolski otroci »Kje so mame rožice«, zatem pa cerkveni pevci »Človek glej!«. Na zadnji poti je pokojnega spremljala ogromna množica ljudi iz vsega okraja in vse učiteljstvo. Pokojnik se je rodil leta 1862 v Podgorjani v Rožni dolini na Koroškem. Izučil se je sprva ključavničarstva. Ker je imel veselje do študij, je štopil v učiteljstvo v Celovcu. Služboval je v Borovljah, od tam je bil prestavljen v Bačiče na enorazredno ljudsko šolo, ker je služboval 19 let. Skozi 19 let je tudi igral na orgle v cerkvi v Bačiču. Leta 1905 je prišel v Guštanj, kjer je služboval in napredoval do nadučitelja do leta 1925, ko je bil po 40 polnih letih službovanja upokojen. Zapustil je žalujočo soprogo, sina učitelja Ferdinanda, hčerki gđ. Olga, ki je učiteljica v Guštanju, in gđ. Ido, ki je učiteljica v Mariboru. Naj v miru počiva. Žalujemo naše iskreno sožalje!

† Franc Lajovic

V Litiji je v sredo umrl v 85. letu starosti gospod Fran Lajovic, bivši dolgoletni starešina litijske gasilske župe. Po končani ljudski šoli se je izučil za mizarja, vendar pa po opravljeni vojaški službi — udeležil se je tudi okupacije Bosne — dal slovo mizarjski obrti. Dobil je službo darjarja in je služil po raznih krajih Gorenjske. Pozneje je bil dolgo vrsto let gostilničar v Ljubljani, v Gradcu pri Litiji, na Vačah, v celjskem narodnem domu, dokler se ni stalno naselil v Litiji, kjer je posvetil vse svoje moči razvoju gasilstva. Dolgo vrsto let je bil župni starešina. V tem času se je število gasilskih čet v litijemskem okraju skoraj potrojilo. G. Lajovic zapušta sedem sinov in tri hčere ter 25 vnukov in vnukinj. Pokopati ga bodo danes ob 3 popoldne na litijemskem župnem pokopališču. Blag mu spomin! Žalujemo naše iskreno sožalje!

Gasilec! Sporočamo žalostno vest, da je umrl 23. t. m. ustanovitelj in dolgoletni župni starešina, častni član gasilske čete v Litiji in častni član gasilske zajednice gospod Fran Lajovic star. Pozivamo vse tovariške gasilske čete, da se v paradržnem kroju udeležijo pogreba v Litiji danes ob 3 popoldne. Zasluznega gasilskega delavca bomo ohranili v trajnem spominu. — Gas. župa Litija.

Predavanje univ. prof. Zvetine v Angleškem društvu

V sredo zvečer se je univ. prof. John Zvetina iz Chicago, o čigar prihodu smo že poročali, udeležil družabnega večera v Angleškem društvu v Ljubljani. V velikem številu zbranemu članstvu je prof. Zvetino predstavil društveni predsednik dr. Ferdinand Majaron, nakar je odlični gost podal zelo zanimivo predavanje o predsedniku Rooseveltu in njegovih poslednjih zakonih, ki so imeli vpliv na gospodarstvo Združenih držav ameriških in glede katerega se je razvila borba med njim in vrhovnim ustavnim sodiščem. Prof. Zvetina je nadalje orisal nastanek in glavne osnove ameriške pisane ustave v primeri z britansko nepisano ustavo ter je končno podal sliko ustroja vrhovnega sodišča samega, posebno z ozirom na zakone, izdane ob zadnji svetovni gospodarski krizi. Navedel je nekaj zanimivih primerov iz delovanja tega navišnjega ustavnega foruma. — Društveni predsednik se je predavatelju iskreno zahvalil za predavanje in izrazil željo, da bo odličnega gosta čimprej mogel zopet pozdraviti v Ljubljani.

Kino Kodeljevo tel. 41-64

Danes in jutri ob 8. uri

Podmornica D 1 Kozak in slavček

Žrtev divjega lovca?

Znano je, da se je letos pripetilo že vse polno nesreč, med temi celo smrtnih, ko so lovci streljali v grm, za katerim se je pomikalo nekaj živega. Žrtve teh neprevidnih lovcv so bili po navadi pastirčki in skoraj vedno so jih zakrivali divji lovci, saj je znano, da pravi lovec strelja le tedaj, ko je prepričan, da ima res divjad pred seboj. Včeraj je na primer v Gomljišču pri Šmarju v ljubljanskem okraju nekdo kar na lepem ustrelil v nogo 12-letnega posestnikovega sina Franca Lišnjaka in ga nevarno ranil. »Lovec« je nato naglo izginil, tako da domnevajo, da je bil to prejkone lovec brez dovoljenja, to je lovski tat. Proti početju takih divjih lovcv bo treba odločno nastopiti. Ti divji lovci škodujejo tako divjadi, ogrožajo človeška življenja in pomore s svojo nasilno strastjo tudi mnogo domače živine! Pravi lovci vedo kam streljajo, če so res lovci!

Stara JNS v novi obleki

Kdo jo bo volil?

Vera Majdičeva v »Aidi« in na novinarskem koncertu

Med odličnimi solisti, ki bodo izpolnili letošnjo skrbno izbrani program novinarskega koncerta na Taboru, je operna pevka ga. Vera Majdičeva. Štejem jo med najbolj simpatične slovenske umetnice, ki si je znala tudi v tujini pridobiti s svojo odlično umetnostjo obilno in laskavo priznanje.

Saj je šele nekaj let, kar je mladenka iz ugledne kranjske rodovine debitirala v ljubljanski operi. Začetek je bil srečen in uspeh je bodril

mlado pevko, da je po zgledu mnogih drugih slovenskih talentov pohitela v tujino, kjer je z gledno marljivostjo šolala svoj glas. Kakor koli je na tujem kot gojenka ge. Rado-Danieli nastopila v operi ali na koncertu, vselej je žela polno priznanje. Kot zrela umetnica se je vrnila v domovino. Tujina ji je dala izpričevalo in pekat visoko kvalitete operne pevke in to svojo visoko umetnost hoče Vera Majdičeva po nekajletnem prestanku spet pokazati svojim ožjim rojakom na ljubljanskem odru. Medtem je zlasti že v Belgradu žela triumf pri občinstvu in strogi kritiki. Drevi bo v ljubljanski operi gostovala v vlogi Aide. Izbrala si je za svoje gostovanje na domačih deskah eno največjih, najtežjih, pa tudi najlepših sopranskih vlog celotnega opernega repertoarja. Poleg nje nastopijo v glavnih vlogah Kogejeva, Betetto, Primožič, Heybalova, Lupša in Sladovljevič, dirigiral bo dr. Svara, režiral pa Primožič. Obeta se torej drevi odlična operna predstava.

Kot koncertno pevko bomo Vero Majdičevu občudovali 1. decembra zvečer na Taboru, ko nam bo ob klavirski spremljavi dirigenta Neffata zapela tri krasne pesmice, in sicer Milojevičevo »Sarplaninsko uspavanko«, Dvořakovo arijo Marine iz opere »Dimitrij« in Lajovičev »Kaj bi le gledale«. Pozdravljamo našo odlično umetnico v Ljubljani, kjer naj se preveri, da spoštujemo njeno umetnost, in ji želimo v bodočnosti še mnogo uspehov.

Strahote v muslimanski družini

Pred sodiščem v Zenici je bila pred včerajšnjim obravnava proti Muniri Ljutovič, ženi Alje Ljutoviča, ki je ubila drugo ženo svojega moža Bahrijo. Muslimani imajo namreč po zakonu pravico imeti več žen. Obravnava je pokazala strahote, ki jih more povzročiti dvo- ali večženstvo v taki družini.

Sodišče je izprašala Muniro Ljutovič in njene štiri otroke. Ko so otroci opazili pri obravnavi svojega očeta, so takoj pobegnili ter se poskrili, tako da jih je sodišče s težavo privabilo v sodno dvorano. Na predlog branitelja Munire Ljutovičeve je sodišče odstranilo Aljo Ljutoviča iz sodne dvorane, ker bi mogel Alja vplivati na svoje otroke, ki so se ga bali že ob pogledu nanj. Alja pa je nasprotno zahteval, da mora ostati v dvorani, češ da je starešina — ni rekel očca — svojih otrok. Otroci so jokali na sodišču in so pripovedovali, da se očeta zelo boje, da jih je strašno pretepal, še bolj pa njihovo mater, ker je imel raje svojo drugo ženo Bahrijo. Oče je tudi prisilil svoje otroke, naj se pismeno odrečejo svoje matere Munire. Ganiljivo je bilo, ko so otroci prosili sodišče, naj ne pove očetu, kaj so izrekli dobrega v prid svoje matere. Sodišče je dovolilo obtožniki, da se umakne za trenutek v posebno sobo, kjer je mogla objeti svoje štiri otroke. Velika množica pretežno muslimanskega občinstva je s solzami v očeh poslušala, kako nesrečna mati in otroci hočejo v bližini sodne dvorane. S protestom in smehom pa je občinstvo sprejelo zahtevo moža obtožene nesrečne Munire, naj bi plačala žena svojemu možu 300.000 din odškodnine in naj bi bila najstrožje kaznovana. Sodba bo izrečena proti Muniri v ponedeljek opoldne.

